

BIULETYN

informacyjny

w numerze :

	str.
◆ Problemy turystyki na VIII Plenum CRZZ	1
◆ Zobowiązanie PTTK-owców Kopalni „Wujek“	3
◆ Cenna inicjatywa Koszalina	3
◆ Karty uczestnictwa w imprezach PTTK	4
◆ Nowe wydawnictwa	5
◆ 5 lat SFOZiP	6
◆ Z kamerą po kraju	6
◆ Nowe obiekty kielecczyny	7
◆ Można kupić roczniki „Wierchow“	7
◆ Konkurs na artykuły pamiątkarskie	8
◆ Wycieczki zagraniczne dla Członków PTTK i Zw. Zaw.	8

ZARZĄD GŁÓWNEGO PTTK
KWIECIEŃ 1964 Nr 63

PROBLEMY TURYSTYKI NA VIII PLENUM CRZZ

W dniach 3 i 4 marca br. odbyło się w Warszawie VIII plenarne posiedzenie Centralnej Rady Związków Zawodowych, które m. in. przedyskutowało stojące przed ruchem związkowym zadania w dziedzinie upowszechniania i rozwoju wychowania fizycznego, sportu, turystyki i wypoczynku po pracy.

W obradach uczestniczyli kierownicy ruchu związkowego z przewodniczącym CRZZ I. Logą-Sowińskim na czele, władze GKKFiT z przewodniczącym W. Reczkiem, przedstawiciele organizacji zainteresowanych tymi problemami. PTTK reprezentował prezes Zarządu Głównego tow. Piotr Gajewski i wiceprezes Jerzy Przedziecki oraz liczna grupa działaczy.

Aby zobrazować ważniejsze fragmenty plenum poświęcone problemom turystyki, przekazujemy czytelnikom w obszernym skrócie przemówienie Prezesa ZG PTTK tow. P. Gajewskiego, Sekretarza CRZZ tow. Wiesława Kosa oraz ważniejsze punkty uchwały.

Skrót przemówienia Prezesa ZG PTTK tow. Piotra Gajewskiego

20-letni dorobek ruchu turystycznego — to droga, która charakteryzowała się dużym zaangażowaniem sił społecznych i nakładów Państwa na tę działalność. Osiągnięte wyniki są duże i cieszą nas wszystkich. Aby jednak uświadomić sobie przebyty okres, chciałbym przytoczyć niektóre dane porównawcze nie ujęte w referacie. I tak na przykład:

Działalność turystyczna do roku 1950 prowadzona była w Polsce przez Polskie Towarzystwo Tatrzzańskie i Polskie Towarzystwo Krajoznawcze. Towarzystwa te

w roku 1950 zjednoczyły się tworząc Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze.

PTTK w 1950 roku zrzeszało zaledwie 15 000 członków, obecnie mamy już ponad 220 000. Szczególny rozwój turystyki notujemy od Uchwały Sekretariatu CRZZ w 1955 roku, mówiącej o uznaniu PTTK, jako głównego organizatora masowej turystyki w zakładach pracy.

Jeśli w 1950 roku w Towarzystwie działało 500 aktywistów, to na koniec 1963 r. PTTK prowadzi swoją działalność poprzez ponad 25 tysięcy ofiarnych działaczy społecznych. Ten poważny wzrost aktywu społecznego może napawać przekonaniem, że turystyka i wypoczynek po pracy będą się dalej prawidłowo rozwijały. Dodać należy, że w gronie tych działaczy większość, to młody aktyw w zakładach pracy.

W 1939 roku mieliśmy 4 700 km wyznakowanych szlaków turystycznych, dziś posiadamy 12 000 km na terenie całego kraju. Pamiętać należy, że pracę tę rozpoczęliśmy po wojnie praktycznie od zera a wykonano ją głównie czynami społecznymi.

Podobnie przedstawiała się sytuacja w bazie schronisk i stacji turystycznych.

W 1939 roku było w tych obiektach 4 500 miejsc, które w czasie wojny zostały prawie całkowicie zdestrukturyzowane. Z pożogi wojennej ocalała zaledwie część schronisk.

Obecnie dzięki nakładom Państwa i pracy społecznej, PTTK dysponuje około 25 tysiącami miejsc w schroniskach, stacjach turystycznych i obozowiskach.

(ciąg dalszy na str. 2)

PROBLEMY TURYSTYKI NA VIII PLENUM CRZZ

(ciąg dalszy ze str. 1)

Dalszym poważnym pogłębieniem współpracy pomiędzy Związkami Zawodowymi i PTTK było wspólne porozumienie zawarte w 1962 roku i wydane w formie listu do Rad Zakładowych i Kół PTTK. Stało się ono programem działania dla obu Organizacji, zobowiązując je do dalszego zacieśnienia współpracy i współdziałania w zakresie rozwoju turystyki i wypoczynku masowego.

Dziś, oceniając wynik tego porozumienia, możemy stwierdzić, że było ono celowe i pożyteczne. Świadczą o tym dane przytoczone w referacie. Przykładem dobrej pracy są takie zakłady: HCP w Poznaniu, Huta im. Lenina w Krakowie, „Eltra” w Bydgoszczy, Kopalnia „Wujek”, „Sira” w Sieradzu, Zakłady im. Sierżana w Białymstoku i wiele innych.

Trzeba podkreślić, że zmienił się również profil działalności PTTK.

Do pozytywnych zjawisk zaliczyć należy przede wszystkim fakt działalności Kół Zakładowych PTTK na rzecz całych załóg i ich rodzin.

Potwierdzeniem tego mogą być następujące dane porównawcze: w 1950 roku działalnością Towarzystwa objęto 300 tysięcy osób, a w ubiegłym roku w różnego rodzaju imprezach turystyczno-krajoznawczych, w wycieczkach itp. wzięło udział prawie 4,5 miliona osób. Dla ilustracji podam, że w 1938 roku PTK zorganizowało zaledwie 387 wycieczek, w których uczestniczyło 10 552 osoby.

Przykładowo podane osiągnięcia wskazują na prawidłowy kierunek realizacji zawartego porozumienia przez naszą organizację. Mimo tych niewątpliwych osiągnięć, kiedy potrzeba uprawiania turystyki i krajoznawstwa jest coraz bardziej powszechna, szczególnie wśród ludzi pracy, osiągnięcia te w dalszym ciągu nie mogą zadowalać.

Podstawowe braki w naszej dotychczasowej pracy zostały przedstawione w referacie na dzisiejszym Plenum i są one bezsporne. My, jako organizacja społeczna widzimy ich dużo więcej, a nasze dalsze działanie musi pójść w kierunku ich usuwania i pełniejszego zabezpieczenia potrzeb załóg pracowniczych i ich rodzin w tym zakresie.

Widzimy konieczność koncentracji wysiłków organizacyjnych na umacnianiu istniejących i zakładaniu nowych Kół w zakładach pracy, ze szczególnym uwzględnieniem dużych zakładów.

Kierujemy specjalną uwagę na lepszą organizację imprez turystycznych, a zwłaszcza na organizowanie i programowanie wycieczek zakładowych. Skupimy również dalsze wysiłki na szersze powiązanie całej naszej działalności turystycznej i krajoznawczej z nową socjalistyczną treścią i z przemianami kulturalnymi i gospodarczymi, jakie dokonywały się i dokonują w Polsce Ludowej.

W dalszym naszym działaniu musimy więcej uwagi poświęcić trosce o gospodarność, samowystarczalność, lepsze wykorzystanie urządzeń i bazy noclegowej, kadry organizatorów, przodowników i przewodników turystycznych.

Dążeniem naszym musi być systematyczne obniżanie kosztów uczestnictwa w imprezach turystycznych tak krajowych, jak i zagranicznych.

Uważamy, za konieczne profilowanie i odpowiednie programowanie wycieczek zagranicznych, zgodnie z potrzebami zakładów pracy i Związków Zawodowych.

Widzimy konieczność oparcia naszej działalności i bliższe jej powiązanie z osiągnięciami nauki, w stosowaniu jej w codziennej praktyce.

Przed całym aktywnym turystycznym staje poważne zadanie realizacji wytycznych, jakie zawarte zostaną w Uchwale dzisiejszego Plenum.

Trzeba będzie niemało wysiłku, aby możliwie w pełni zrealizować słuszne postulaty wysunięte pod adresem Towarzystwa.

Jestem przekonany, że PTTK przy wydatnej pomocy całego aktywu związkowego, z powodzeniem będzie realizowało postawione przed nim zadania.

Pomoc ta jest bardzo potrzebna, gdyż zadania stojące przed PTTK są poważne. Chciałbym również wspomnieć o potrzebie ściślejszego współdziałania PTTK z władzami szkolnymi i nauczycielstwem dla silniejszego niż dotąd zbliżenia młodzieży uczącej się do współcześnie pojętego krajoznawstwa i prawidłowo uprawianej turystyki.

Cały naród pod przewodnictwem Partii, Komitetu Frontu Jedności Narodu dokonuje podsumowania dorobku XX-lecia.

W podsumowaniu tego dorobku jest również miejsce i dla turystyki. Ma ona za zadanie pokazanie społeczeństwu osiągnięć naszej Ludowej Ojczyzny. Wszystkie ognia związkowe i Rady Zakładowe powinny poprzeć inicjatywy działaczy związkowych i PTTK, włączania się do czynów XX-lecia w zakresie turystyki. Ognia Związkowe powinny przyjść z pomocą każdej inicjatywie, zmierzającej do uporządkowania spraw turystyki w zakładzie pracy. Do zagospodarowania turystycznego terenu, do znakowania nowych szlaków, do powstawania organizacji PTTK w zakładzie pracy.

Pełne włączenie się aktywu związkowego do spraw turystyki leży w jego społecznym obowiązku. Działaczy PTTK-owskich w zakładach pracy, Rady Zakładowe powinny honorować jako swoich aktywistów związkowych, gdyż realizując zadania statutowe PTTK, realizują jednocześnie program i zadania Związków Zawodowych w tym zakresie.

Chciałbym, jako Prezes Zarządu Głównego PTTK w imieniu całego Towarzystwa, jego wszystkich ogniw, aktywu i pracowników, podziękować Związkom Zawodowym za owocną współpracę i życzyć, aby dalsza praca układała się jeszcze lepiej, a jej wyniki służyły całemu społeczeństwu w podnoszeniu jego sprawności fizycznej, kulturalnemu wychowaniu, budowaniu socjalizmu w naszym Kraju.

Fragmety referatu Sekretarza CRZZ tow. Wiesława Kosa

Oceniając zagadnienia rozwoju turystyki, sekretarz CRZZ — tow. Wiesław Kos stwierdził:

„W minionych czterech latach nastąpiło poważne umocnienie pozycji PTTK wśród załóg pracowniczych. Niemalże wpływ na to miało zawarte porozumienie między CRZZ a Zarząd Głównym PTTK.

Obecny stan upowszechnienia turystyki w zakładach pracy jak i tempo rozwoju nowych kół PTTK jest jednak zbyt powolne. Dużo uwagi w swej dalszej pracy Towarzystwo musi zwrócić również na programy i poziom organizowanych wycieczek. Więcej też należy oczekiwać zrozumienia i pomocy dla Towarzystwa ze strony rad i instancji związkowych oraz zakładów pracy.

Krajową turystyką i krajoznawstwem są już dziś zainteresowane szerokie masy ludzi pracy. Staje się ona niezaspokojoną w pełni potrzebą społeczną w kraju oczekującą rozwiązania. Podobnie rośnie zainteresowanie turystyką zagraniczną. Z tych też względów istnieje potrzeba rozszerzenia turystyki organizowanej przez związki zawodowe na zasadach bezdewizowej wymiany grup robotniczych pomiędzy krajami socjalistycznymi. Również związkowe organizacje robotnicze i turystyczne we Włoszech, Francji, Wielkiej Brytanii, NRF, Holandii zgłosiły zainteresowania turystyczne swoich członków naszym krajem.

Fundusz Wczasów Pracowniczych winien przystąpić do wyspecjalizowania się w przyjmowaniu robotniczych turystów z krajów kapitalistycznych na zasadach pełnej odpłatności w dewizach, w cenach przystępnych dla turysty robotniczego. Robotnicza turystyka zagraniczna jest rozwijana coraz szerzej we wszystkich krajach i jest ona pożądana również ze względów na możliwość umacniania tą drogą jedności ludzi pracy, której to sprawie oddaje dobrą przysługę lepsze wzajemne poznanie się, zawieranie osobistych,

(ciąg dalszy na str. 3)

PROBLEMY TURYSTYKI NA VIII PLENUM CRZZ

(ciąg dalszy ze str. 2)

przyjacielskich kontaktów, przyglądanie się naocznie jak żyją i pracują robotnicy w naszych krajach.

Wyjątki z Uchwały VIII plenarnego posiedzenia Centralnej Rady Związków Zawodowych

● Związki Zawodowe jako masowa organizacja robotnicza, uznają działalność sportowo-turystyczną za jeden z ważnych czynników kształtowania osobowości człowieka, wyrabiania postawy społecznej, opartej na przestrzeganiu świadomej dyscypliny i poszanowaniu zasad koleżeństwa, a zarazem za ważny czynnik podnoszenia zdrowotności i sprawności fizycznej załóg oraz organizowania racjonalnego wypoczynku dla ludzi pracy i ich rodzin. Wartości wychowawcze, nabywane dzięki aktywnemu uprawianiu ćwiczeń fizycznych i sportu, sprzyjają rozwijaniu inicjatyw pracowniczych, wyrażających się w czynach społecznych, w świadomej pracy nad pomnażaniem osiągnięć naszego budownictwa.

● Sport, wychowanie fizyczne, turystyka dzięki nakładom finansowym Państwa, świadczeniom związków zawodowych oraz znacznemu wkładowi pracy społecznej otrzymały w minionym XX-leciu PRL niezbędne obiekty, urządzenia i sprzęt. Wpłynęło to w zasadniczy sposób na ożywienie działalności sportowo-turystycznej w zakładach pracy i środowiskach

robotniczych. Świadczy o tym wzrost liczby związkowych klubów sportowych, ognisk krzewienia kultury fizycznej, kół PTTK oraz klubów, zorganizowanych imprez, ich uczestników i widzów oraz sukcesy odnoszone przez sportowców związkowych w kraju i poza jego granicami.

Osiągnięcia te są zasługą wielotysięcznych rzesz sportowców, kadry trenersko-instruktorskiej oraz działaczy i organizatorów sportu i turystyki związkowej.

● Oceniając pozytywnie osiągnięty postęp w dziedzinie masowego wychowania fizycznego, sportu, turystyki i wypoczynku po pracy w naszym kraju, w szczególności wśród załóg pracowniczych, ich rodzin i młodzieży, Plenum CRZZ widzi potrzebę wydatnego umocnienia i pogłębienia działalności ideowo-wychowawczej we wszystkich ogniwach wychowania fizycznego, sportu i turystyki, działających w ramach organizacyjnych ruchu związkowego. Jednocześnie Plenum CRZZ stwierdza, że dotychczasowe wyniki w tej dziedzinie są niewspółmierne, do stale wzrastającego zainteresowania i zapotrzebowania społecznego. Nie wykorzystane są również w pełni możliwości w tej dziedzinie stwarzane przez Państwo i związki zawodowe.

● Liczba ogniw upowszechnienia wychowania fizycznego i turystyki pozostaje nadal w poważnej dysproporcji w stosunku do ogólnej liczby zakładów pracy;

(ciąg dalszy na str. 4)

Cenna inicjatywa Koszalina

W związku ze zbliżającym się sezonem letnim 1964 oraz koniecznością pracy sprawnej i właściwej informacji turystycznej Zarząd Okręgu PTTK w Koszalinie wystąpił do wszystkich Zarządów Okręgów PTTK w kraju z inicjatywą wymiany literatury informacyjnej w postaci: folderów, mapek, informatorów. Materiały te przesłane zostaną do punktów informacji turystycznej i posłużą do rozpropagowania wielu ciekawych rejonów Polski.

Koszalin służy wymianą następujących pozycji ze swego terenu:

1. Informator turystyczny „Złotów i okolice”
2. Informator turystyczny „Szczecinek i okolice”
3. folder „Wał Pomorski”
4. folder „Bytów i okolice”
5. folder „Ślawno i okolice”
6. folder „Pojezierze Drawskie”
7. folder „Czaplinek i okolice”
8. folder „Koszalin, Mieleno i okolice”
9. folder „Wałcz i okolice”
10. folder „Swidwin, Połczyn i okolice”
11. folder „Szczecinek i okolice”
12. folder „Kolobrzeg”

Inicjatywa Zarządu Okręgu PTTK jest bardzo cenna i zasługuje ze wszech miar na poparcie wszystkich Zarządów Okręgowych PTTK.

Zobowiązania PTTK-owców kopalni „Wujek”

N II Zjeździe Sprawozdawczo-Wyborczym Zakładowego Oddziału PTTK „Górniki” przy Kopalni „Wujek” w dniu 9.II.1964 r. podjęto następujące zobowiązania z okazji XX-lecia PRL:

1. Powiększenie stanu członków PTTK o 50%.
2. Zrealizowanie składek członkowskich do 98%.
3. Założenie 3 Kół PTTK: przy Domu Górnika, Domu Kultury i Klubie Górniczym.
4. Uaktywnienie istniejących Kół i Klubów PTTK.
5. Zorganizowanie 12 odczytów o tematyce społeczno-politycznej, historycznej, geograficznej i turystyczno-krajoznawczej.
6. Redagować co tydzień magazyn turystyczny, który nadawany będzie przez zakładowy radiowęzeł.
7. Zorganizować 2 wystawy „Turystyka i Krajoznawstwo w okresie XX-lecia PRL” i wystawę sprzętu turystycznego.
8. Nakręcić film o tematyce: „Turystyka i wypoczynek po pracy w naszej kopalni”.
9. Przeszkolić 30 organizatorów turystyki.
10. Zwołać ogólnopolską naradę zakładowych górniczych kół PTTK.
11. Zwołać Ogólnopolską naradę zakładowych Oddziałów PTTK.
12. Zwołać ogólne zebranie członków i sympatyków PTTK

z okazji XX-lecia PRL w lipcu b.r.

13. Zorganizować 30 wycieczek turystyki kwalifikowanej dla 1500 uczestników na Ziemię Zachodnie i do miejsc historycznych oraz do Budowli Socjalizmu.

14. Obsłużyć 70 wycieczek turystyki masowej naszej kopalni.

15. Zorganizować Górniczy Złot Narciański PTTK — ZZG dla uczczenia XX-lecia PRL, i VII Krajowego Zjazdu Zw. Zaw. Górników w Polsce.

16. Zorganizować 2 Górnicze Rajdy Górskie PTTK — ZZG z okazji XX-lecia PRL.

17. Zorganizować Górniczy Złot Górski — ZZG w Tatrach z okazji VII rocznicy W.R.P.

18. Zorganizować wycieczkę dookoła Polski dla aktywów PTTK, RZ-RR, POP, ZMS, ZHP i ZBOWiD.

19. Włączyć się do czynów społecznych na terenie naszej Kopalni i przepracować 500 godzin.

20. Przepracowanie na Kopalni „Wujek” 400 dniówek przez członków PTTK i ZMS, a uzyskany fundusz za wydobyty węgiel przeznaczyć na zakup autobusu marki „JELCZ” na wycieczki turystyczno-krajoznawcze dla młodzieży.

W następnym numerze podamy dalsze zobowiązania PTTK-owców, które coraz liczniej napływają z całego kraju.

PROBLEMY TURYSTYKI

(ciąg dalszy ze str. 3)

Liczba zrzeszonych w tych ogniwach jest małą w porównaniu do liczebności poszczególnych grup zawodowych; ogniwka te obejmują swoją działalnością zbyt skromną liczbę robotników zatrudnionych bezpośrednio w produkcji, szczególnie zaś kobiet i młodzieży zamieszkującej w hotelach robotniczych i uczącej się w przyzakładowych szkołach zawodowych.

Niezależnie od niezadowalającego tempa rozwoju tych ogniw, występują też niczym nie uzasadnione dysproporcje w ich rozmieszczeniu terenowym.

● Niedostateczne też są w wielu wypadkach wyniki pracy wychowawczej w sporcie i turystyce, nie w pełni wykorzystuje się jeszcze zdobycze współczesnej wiedzy w organizacji upowszechniania kultury fizycznej i turystyki i w pracy szkoleniowej z kadrą trenersko-instruktorską.

● Plenum CRZZ, kierując się troską o dalsze umasowienie kultury fizycznej i turystyki wśród rzesz ludzi pracy i ich rodzin, a szczególnie wśród młodzieży pracującej, uważa za konieczne skierowanie wysiłków na następujące główne kierunki działania:

— Uznając wysokie walory wychowawcze i zdrowotne kultury fizycznej i turystyki, związki zawodowe pogłębiać będą i rozwijać pracę, zmierzającą do jeszcze pełniejszego łączenia w działalności sportowej celów wychowawczo-ideowych z troską o wysoką sprawność fizyczną.

— Szczególną uwagę wszytkie ogniwka związkowe zwrócić na umasowienie działalności sportowej i turystycznej wśród młodzieży, stawiając tę sprawę jako pierwszoplanowe zadanie wszystkich klubów sportowych, ognisk KKF, kół LZS i PTTK oraz wszystkich organizacji sportowych, instancji młodzieżowych i związkowych.

— Nauka powinna odgrywać w sprawach wychowania fizycznego i turystyki coraz większą rolę. Szczególne zadania w tej dziedzinie przypadają — poza medycyną, fizjologią i biologią — naukom społecznym, m.in. socjologii, pedagogice i psychologii.

— Plenum CRZZ uważa jednocześnie za konieczne szersze włączenie lekarzy szczególnie przemysłowej służby zdrowia do prac zakładowych ogniw sportu, wychowania fizycznego i turystyki w zakresie programowania zajęć ruchowych, organizacji wypoczynku po pracy oraz badań ich wpływu na podnoszenie zdrowotności i sprawności ludzi pracy.

— W trosce o nadanie sportowi i turystyce właściwego oblicza ideowego, Plenum uważa za konieczne podjęcie przez związkowe kluby sportowe, ogniska KKF i koła PTTK zdecydowanej walki przeciwko wszelkim praktykom sprzecznym z założeniami ideowo-wychowawczymi obowiązującymi w sporcie socjalistycznym.

— Działalność związkowych klubów sportowych, ognisk krzewienia kultury fizycznej i kół PTTK po-

winna w większej mierze przyczyniać się do wcielenia w życie założeń wychowania socjalistycznego, kształtowania zgodnie z tymi założeniami stosunków między-ludzkich, zwiększenia odpowiedzialności członków za wyniki pracy kolektywnej, za podnoszenie wiedzy ogólnej, kwalifikacji zawodowych i kultury życia codziennego.

— Rozwijanie pracy kulturalno-wychowawczej w klubach sportowych, ogniskach KKF i kołach PTTK wymaga bliskiego ich współdziałania z placówkami oświatowymi i upowszechniania kultury.

— W celu bardziej prawidłowego wykorzystania bazy materialnej oraz środków jakie państwo ludowe i związki zawodowe przeznaczają na sport i organizację wypoczynku pracowniczego, Plenum CRZZ uznaje za konieczne wzmoczenie wysiłków i podjęcie środków organizacyjnych ze strony ogniw sportowych i turystyki, jak również ze strony instancji związkowych i władz sportowych, w celu uzyskania zasadniczej pomocy gospodarowania środkami przeznaczonymi na te cele.

● Plenum CRZZ, uznając poważny wysiłek, jaki został dokonany przez wiele związków zawodowych i zakładów pracy w dziedzinie rozwoju bazy sportowo-turystycznej, uważa za konieczne dalsze rozwijanie działań społecznych oraz koordynowanie poczynań w zakresie budowy i rozbudowy ośrodków wypoczynku po pracy, urządzeń sportowo-rekreacyjnych przy zakładach pracy, placów do gier i zabaw w osiedlach robotniczych, miejsc do masowej nauki pływania itp.

— W oparciu o zakład pracy należy rozwijać również nadal sieć organizacyjną zakładowych ognisk krzewienia kultury fizycznej i kół PTTK. Popierać również należy rozwój działalności w dziedzinie sportu, wychowania fizycznego, turystyki i wypoczynku po pracy w zakładach pracy i instytucjach w oparciu o inne formy organizacyjne, jak np. sekcje czy komisje przy radach zakładowych — koła sportowe, koła LZS w przedsiębiorstwach rolnych itp.

● W celu zapewnienia właściwej opieki oraz uporządkowania i ustalenia jednolitych zasad struktury organizacyjnej kultury fizycznej związków zawodowych Plenum CRZZ ustala, że:

— działalność wszystkich podstawowych ogniw sportu, wychowania fizycznego i turystyki w zakładach pracy nadzorowana będzie przez zarządy okręgowo-branżowe związków zawodowych,

— zarządy okręgowe związków zawodowych powinny prowadzić swą działalność poprzez społeczne

(dokończenie na str. 5)

KARTY UCZESTNICTWA W IMPREZACH PTTK

Z inicjatywy Komisji Ochrony Przyrody ZG, niektóre jednostki PTTK wprowadziły nowy rodzaj kart uczestnictwa w swoich imprezach turystycznych, popularyzujący ochronę przyrody, a mianowicie odpowiednio stemplowane karty z roślinami i ptakami chronionymi.

Pierwsza wprowadziła ten rodzaj kart uczestnictwa Komisja Turystyki Górskiej w Łodzi na IV Łódzkim Rajdzie Sudeckim w czerwcu 1962 r., w ślad za nią poszedł Okręg w Zielonej Górze na Zlocie Okręgowych Kół PTTK w Wilkowie k/Swiebodzina w lipcu 1963 r. W obu przypadkach należy podkreślić zasługę Okręgowych Komisji Ochrony Przyrody, szczególnie w Zielonej Górze, gdzie ustalono, że na wszystkie imprezy na terenie wo-

jewództwa będą wydawane jedynie tego rodzaju karty uczestnictwa. Również i Oddział Międzyuczelniany PTTK w Warszawie organizując w październiku 1963 r. IV Ogólnopolski Rajd Młodzieżowy w Bieszczadach i Beskidzie Niskim wprowadził takie karty, które zyskały dużą popularność wśród turystów.

Komisja Ochrony Przyrody i Komisje Turystyki Kwalifikowanej ZG jak najbardziej popierają wprowadzenie do wszystkich imprez (rajdy, zloty, spływy itp.) organizowanych przez PTTK, kart uczestnictwa na pocztówkach przyrodniczych, gdyż są one ważnym czynnikiem informacyjno-propagandowym, przypominając o konieczności przestrzegania zasad ochrony przyrody, a równocześnie są estetyczną pamiątką z imprezy, nadającą się do kolekcjonowania.

Apelujemy do wszystkich Okręgów, Oddziałów i Kół PTTK o

wprowadzenie takich kart uczestnictwa.

Dla informacji podajemy adres Ligi Ochrony Przyrody gdzie można nabyć komplety w.w. kart: Zakład Zadrzewień i Zieleni LOP, Warszawa, Reja 3/5 — w cenie 80 gr. szt.

Karta uczestnictwa powinna być stemplowana wg poniższego wzoru:

Karta uczestnictwa w imprezie PTTK:

.....
w dnach.....
Zawiadamiamy, że zgłoszona przez Was
drużyna w składzie.....osób
pod kierownictwem kol.....
została przyjęta na trasę nr.....
tj.....
i otrzymała nr.....
Prosimy zgłosić się w punkcie wyjścia
.....w dniu.....
do godz.....
Do zobaczenia na trasie!
Komitet Organizacyjny

NA VIII PLENUM CRZZ

(dokończenie ze str. 4)

komisje dla spraw sportu, wychowania fizycznego, turystyki i wypoczynku po pracy.

— Ogólną koordynację w działalności związków zawodowych w tej dziedzinie sportu, wychowania fizycznego i turystyki w województwie sprawować będzie Wojewódzka Rada Sportu, Wychowania Fizycznego i Turystyki, działająca pod kierownictwem i nadzorem WKZZ.

— W celu umocnienia pionu sportu, wychowania fizycznego i turystyki związków zawodowych, usprawnienia dotychczasowej struktury organizacyjnej, wzmocnienia ogólnej koordynacji i programowania kultury fizycznej i turystyki, Plenum CRZZ powołuje do życia Ogólnozwiązkową Federację Sportu, Wychowania Fizycznego i Turystyki.

● Naczelnym organem wykonawczym Ogólnozwiązkowej Federacji Sportu, Wychowania Fizycznego i Turystyki jest krajowa Rada, w skład której wchodzi osoba, delegowana przez Prezydium CRZZ spośród działaczy związków zawodowych, ZMS, federacji sportowych, wojewódzkich rad sportu oraz czołowi przedstawiciele sportu, wychowania fizycznego i turystyki.

Do zadań Krajowej Rady Ogólnozwiązkowej Federacji Sportu, Wychowania Fizycznego i Turystyki należy przede wszystkim:

— wytyczanie zadań rozwojowych i koordynowanie działalności regulaminowych federacji sportowych związków zawodowych i komisji dla spraw kultury fizycznej i turystyki przy zarządach głównych związków zawodowych oraz kierowanie działalnością wojewódzkich rad sportu, wychowania fizycznego i turystyki związków zawodowych jako terenowych ogniw Ogólnozwiązkowej Federacji Sportu, Wychowania Fizycznego i Turystyki,

— reprezentowanie interesów sportu związkowego i turystyki wobec władz państwowych i społecznych,

— rozdział środków z dotacji państwa na sport, wychowanie fizyczne, turystykę i wypoczynek dla wojewódzkich rad oraz dla federacji sportowych i zarządów głównych związków zawodowych na zadania i cele jakie wynikać będą z przyjętego przez Ogólnozwiązkową Federację Sportu, Wychowania Fizycznego i Turystyki programu działania.

● Plenum CRZZ zobowiązuje Dyрекcję Naczelną Funduszu Wczasów Pracowniczych do włączenia w zakres swej działalności, w ramach istniejących możliwości FWP, zagranicznej turystyki z uwzględnieniem przyjmowania zorganizowanych wycieczek turystycznych z krajów kapitalistycznych na zasadach pełnej odpłatności w dewizach, po cenach przystępnych dla turysty robotniczego. W tym celu należy wykorzystywać międzynarodowe kontakty instancji związkowych.

Ostateczne decyzje w tej sprawie oraz program działania ND FWP w tej dziedzinie winien być zatwierdzony przez Prezydium CRZZ.

● Plenum CRZZ, udzielając całkowitego poparcia słusznym inicjatywom podejmowanym przez administrację państwową, widzi jednocześnie potrzebę podjęcia przez Główny Komitet Kultury Fizycznej i Turystyki jako centralnego organu sprawującego z ramienia państwa funkcję koordynatora całokształtu działalności sportowo-turystycznej w kraju — kroków niezbędnych dla dalszego usprawnienia struktury organizacyjnej sportu polskiego, a m. in.:

— przestrzegania zasady uzgadniania planów rozwoju wychowania fizycznego i turystyki między właściwymi komitetami kultury fizycznej i turystyki a związkami zawodowymi, zarówno na szczeblu centralnym, jak i w terenie;

— wszechstronnego współdziałania z ruchem zawodowym i udzielania mu pomocy, szczególnie w zakresie realizacji programu budowy prostych obiektów sportowo-rekreacyjnych, rozbudowy ośrodków wypoczynkowych, remontów i konserwacji obiektów sportowych itp., m. in. przez udzielanie pomocy finansowej ze środków Totalizatora Sportowego oraz Centralnego Funduszu Turystyki i Wypoczynku;

— podjęcia kroków w kierunku uznania przez rady narodowe obiektów i urządzeń sportowych i rekreacyjnych, użytkowanych przez organizacje sportowe i społeczne, za urządzenia socjalne gospodarki komunalnej oraz uporządkowania i wydania jednolitych przepisów w sprawie odpłatności za użytkowanie urządzeń sportowych, wypoczynkowo-rekreacyjnych oraz za wypożyczanie sprzętu sportowo-turystycznego.

● Związki Zawodowe współdziałać będą z ogniwami Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego szczególnie w dziedzinie:

— rozwijania zakładowych kół PTTK oraz upowszechniania turystyki i krajoznawstwa wśród załóg zakładów pracy i ich rodzin;

— podnoszenia jakości programowania i organizacji wycieczek zakładowych i środowiskowych oraz dalszego szkolenia organizatorów turystyki dla zakładów pracy.

● Od resortów gospodarczych i administracji państwowej związki zawodowe oczekują

— bardziej zorganizowanego i konsekwentnego włączenia się w rozwój wychowania fizycznego, turystyki i wypoczynku, szczególnie przez opracowywanie, wspólnie z branżowymi zarządami głównymi związków zawodowych, odpowiednich planów rozwojowych, tworzenia bazy dla tej działalności oraz większej troski o zakładowe obiekty sportowo-turystyczne będące ważnym ogniwem w sieci urządzeń socjalno-zdrowotnych zakładów pracy.

MAPY

1. GÓRY WAŁBRZYSKIE — podz. 1:75.000 — Warszawa 1963. PPWK, cena 10.— zł.

2. POLSKA — podz. 1:1.000.000 — Warszawa 1963. PPWK, cena 12.— zł.

3. PROSNA. Wieruszów — Kalisz — Pyzdry. Warszawa 1963. PPWK, cena 12.— zł.

PRZEWODNIKI

1. DOLINA BARYCZY — Domański Józef — Warszawa 1963. SiT.

2. KŁODZKO — Broniewski Tadeusz — Wrocław 1963. Ossolineum, cena 18.— zł.

3. MIĘDZYDZROJE — Piskorski Czesław — Warszawa 1963, SiT.

N O W E WYDAWNICTWA

4. PIENINY — Nyka Józef — Warszawa 1963. SiT, cena 28.— zł.

5. PYRZYCE I OKOLICE — Piskorski Czesław — Warszawa 1963.

6. SZKLARSKA PORĘBA — Steć Tadeusz — Warszawa 1963. SiT, cena 10.— zł.

7. WĘDRÓWKA PO POJEZIERZU BRÓDNICKIM — Czapp Edmund — Warszawa 1963. SiT.

8. WĘDRÓWKA PIESZA W „KRAJNIE STU JEZIOR” — Boro-
wiak Leon — Warszawa 1963. SiT.

9. WOJEWÓDZTWO GDAŃSKIE — Mamuska Franciszek — Warszawa 1963. SiT, cena 39.— zł.

ALBUMY, MONOGRAFIE I INNE

1. SZCZECIN — Arczyński Stefan, Chromiński Witold — Warszawa 1963. SiT, cena 40.— zł.

2. TORUŃ — Gąsiorowska Maria, Gąsiorowski Eugeniusz — Warszawa 1963. Arkady, cena 40.— zł.

3. URZĄDZENIA TURYSTYCZNE. Warszawa 1963. Arkady, cena 50.— zł.

4. W KRAJNIE SKAŁ I ZAMKÓW — Pagaczewski Stanisław, Hermanowski Henryk — Warszawa 1963. SiT, cena 75.— zł.

5. Z DZIEJÓW ŚWIDWINA. Poznań 1963. Wyd. Poznańskie, cena 10.— zł.

3 LAT SPOŁECZNEGO FUNDUSZU OCHRONY ZABYTKÓW I PRZYRODY PTTK

III Walny Zjazd Delegatów PTTK w 1958 r. uchwalił wprowadzenie rocznej 1-złotowej składki od członków na rzecz SFOZIP. Zadaniem naszego Towarzystwa będącym jednym z podstawowych działań społeczno-wychowawczych członków i działaczy jest ochrona zabytków i przyrody. Minister Kultury i Sztuki w 1954 r. publikuje pierwsze swe zarządzenie, powierzające Towarzystwu wyłączność w organizowaniu społecznej opieki nad zabytkami. Z biegiem lat działalność ta rozwija się coraz szerzej, realizując stopniowo hasło „Każdy zabytek ma swojego społecznego opiekuna”. W 1962 r. w Ustawie o ochronie dóbr kultury i o muzeach, po raz pierwszy w aktach ustawowych konserwatorskich, pojawia się cały rozdział o społecznej opiece nad zabytkami, a w znówelizowanym zarządzeniu Ministra Kultury i Sztuki z 1963 r. PTTK zostało ustanowione wykonawcą społecznym zadań ustawowych.

Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze ma wieloletnią kadre działaczy na różnych odcinkach swej pracy. Działacze ci mobilizują członków Towarzystwa a także oddziałują na społeczeństwo wzbudzając w nim zainteresowania turystyką i krajoznawstwem. Rokrocznie można podsumować wiele poważnych osiągnięć w różnych dziedzinach naszej działalności. W zakresie gromadzenia skromnych środków na Społeczny Fundusz Ochrony Zabytków i Przy-

rody, efekty działalności najlepiej przedstawi zamieszczona tabela, zestawiająca dotychczasowe wpłaty na fundusz w latach 1950—63.:

Społeczny Fundusz Ochrony Zabytków i Przyrody
Zestawienie wpłat obowiązkowych za okres 1960—63

Lp.	Okręg	Wpłata roczna				Ilość członków w 1963 r.
		1960	1961	1962	1963	
1.	Oddz. Stoł.	9 929	19 096	19 390,0	25 920	31 971
2.	białostockie	—	—	—	—	3 746
3.	bydgoskie	1 272	100,0	210,0	145,0	6 419
4.	gdanskie	—	—	—	727,0	13 247
5.	katowickie	2 707,0	—	—	—	37 554
6.	kieleckie	1 476,0	4 893,0	600,0	1 850,0	3 724
7.	koszalińskie	1 015,0	324,0	—	—	3 097
8.	krakowskie	—	—	2 956,0	—	29 152
9.	lubelskie	890,0	21,0	160,0	209,0	4 126
10.	łódzkie	780,0	—	14 224,0	8 082,0	13 350
11.	olsztyńskie	103,0	—	239,0	80,0	2 872
12.	opolskie	—	—	—	—	7 022
13.	poznańskie	—	—	—	—	15 279
14.	rzeszowskie	646,0	423,0	—	—	8 050
15.	szczecińskie	—	7 709,0	—	—	5 291
16.	warszawskie	—	—	—	—	6 635
17.	wrocławskie	—	—	—	—	21 508
18.	zielenogórskie	2 080,0	—	—	—	4 018
		21 176	34 576	37 890	37 533	215 061

Wykaz ten nie wymaga komentarza, jest bowiem dostatecznie wymowny. PTTK przejęło tradycje dawnego Towarzystwa Opieki nad Zabytkami Przeszłości, które działając przed rokiem 1918 dzięki ofiarności społecznej, prowadziło m. in. prace badawcze i konserwatorskie przy ruinach zamku w Czersku, odremontowało na cele muzealne kamieniec Baryczków w Warszawie itp. Działo się to oczy-

zakonserwowało mury obronne Paczkowa.

Czeka jednak na nasze społeczne, PTTK-owskie fundusze wiele cennych zabytków polskiej kultury, które po remoncie służyłyby społeczeństwu i Towarzystwu jako placówki krajoznawcze.

Na zakończenie warto przytoczyć stare przysłowie ludowe: „Dwa razy daje, kto szybko daje”.

Podajemy dalszy ciąg przeglądu filmów krajoznawczych dotyczących poszczególnych regionów Polski.

22. CERAMIKA IŁŻYCKA — dźwiękowy, czarno-biały, 1 akt, czas wyświetlania 9 min. Film zapoznaje z regionem kieleckim a w szczególności z Iłżą i jej malowniczymi okolicami. Poznajemy tradycje ceramiki iłżyckiej oraz proces produkcji naczyń ceramicznych.

23. WESELE KURPIOWSKIE — dźwiękowy, czarno-biały, 3 akty, czas wyśw. 31 min. Sfilmowana inscenizacja we wsi kurpiowskiej — od wyswatania aż do ślubu. To wszystko na tle malowniczego kurpiowskiego krajobrazu z okolic Bugu i Narwi.

24. HEJ, BYSTRA WODA — dźwiękowy, czarno-biały, 1 akt, czas wyświetlania 11 min. Film zapoznaje z zachowanymi do dziś obiektami pierwotnego przemysłu okolic górskich. Oglądamy pomysłowe urządzenia młynów i tartaków poruszanych siłą górskich strumieni.

25. MAZURY — dźwiękowy, czarno-biały, 2 akty, czas wyświetlania 13 min. Krajobraz i życie ziemi mazurskiej. Liczne zdjęcia jezior, malownicze lasy. Ludność mazurska i jej zajęcia. Miasta: Olsztyn, Łęborok, Frombork. Wspomnienia o Koperniku i Krasicim. Mazury — kraina sportów wodnych.

26. POJEZIERZE KASZUBSKIE — niemy, czarno-biały, 2 akty, czas wyśw. 21 min. Malowniczy krajobraz Pojezierza Kaszubskiego. Głazy — pozostałość po lodowcu, liczne jeziora dostarczające wielu gatunków ryb. Bogactwo lasów. Stroje i tańce ludowe.

Z kamerą po kraju

27. TAM, GDZIE KOŃCZY SIĘ ODRA — dźwiękowy, czarno-biały, czas wyśw. 19 min. 2 akty.

Szerog informacji i obrazów z regionu pomorskiego, uwzględniających gospodarkę, przemysł, zajęcia ludności, a przede wszystkim zabytki i krajoznawstwo. Oglądamy m.in. portowy i przemysłowy Szczecin, zabytkowy Kamień, kuraczejne Międzyzdroje i wyspę Wolin.

28. TATRZAŃSKA JESIEŃ — dźwiękowy, barwny, 2 akty, czas wyświetlania 20 min. Film oprowadza po szczytach Tatr i uroczych zakątkach u schyłku roku. Poznajemy ciekawskie okazy flory i fauny, podglądamy rozkosze biwaku w tak oryginalnym otoczeniu. Udane barwne zdjęcia wydobywają maksimum kolorytu z jesiennego pejzażu Tatr.

29. W BESKIDZIE ŚLĄSKIM — dźwiękowy, czarno-biały, 2 akty, czas wyśw. 15 min. Film zapoznaje z krajobrazem okolic Bielska-Białej i łańcuchem beskidzkim. Szlakiem wycieczki z Krakowa przenosimy się w okolice Wisły. Oglądamy tańce przy akompaniamencie kobz i skrzypiec. Poznajemy wyroby ludowe (koronki) oraz odwiedzamy pracownię miejscowego malarza Wałacha.

30. W DOLINE PRĄDNIA — dźwiękowy, barwny, 2 akty, czas wyświetlania 18 min. Poznajemy malowniczą dolinę Prądnika w okolicy Ojcowa znaną z wapiennych skał i grot. U wylotu doliny na Pieskowej Skale wznosi się renesansowy zamek. Film zapoznaje z ciekawymi szczegółami budowy geologicznej i przyrody Ojcowa.

31. WĘDRÓWKI ŚWIĘTOKRZYSKIE — dźwiękowy, barwny, 2 akty, czas wyśw. 23 min. Historia wędrowki wakacyjnej trojga szesnastolatków po ziemi kieleckiej. Poznajemy położenie Kielc, sławny zamek piastowski w Chęcinach, ulubione miejsce Stefana Żeromskiego, a wśród nich — Puszczę Jodłową.

32. WYZYNA SANDOMIERSKA — niemy, czarno-biały, 2 akty, czas wyśw. 19 min. Poznajemy położenie Wyżyny Sandomierskiej, jej znaczenie gospodarcze, przeszłość, zabytki architektury oraz zniszczenia wojenne. Ruiny zamków we wsi Ujazd, Ossolin, Cmielów. Zajęcia ludności — rolnictwo, sadownictwo, rzemiosło. Miejscowości: Chobrzany, Włostów, Sandomierz, Opatów, Cmielów (fabryka porcelany).

33. KACWIN — „Czy wiecie że...” dźwiękowy, czarno-biały, 1 akt, czas wyświetlania 15 minut.

Kacwin to malowniczo położona wieś na polskim Spiszu niedaleko Czorsztyna. Dużo tu oryginalnych budowli góralskich stanowiących godny uwagi cel dla wycieczek turystycznych.

34. BRZEGIEM BAŁTYKU — niemy, czarno-biały, 1 akt, czas wyświetlania 18 min. Wycieczka statkiem wzdłuż wy-

brzeży Bałtyku począwszy od Szczecina. Poznajemy nadmorskie miejscowości, ich zabytki, krajobrazy i znaczenie gospodarce wybrzeża Bałtyku. Oglądamy ujście Odry, Międzyzdroje, Lebę, Gdynie, Gdańsk, Żuławy, okolice Elbląga i Frombork.

35. **KOTLINA NOWOTARSKA** — niemy, czarno-biały, 2 akty, czas wyśw. 19 minut. Poznajemy położenie Kotliny Nowotarskiej oraz łańcuchy górskie otaczające ją. Krajobraz Orawy, pola orne, łąki podgórskie, stada owiec ich wypas i wyrób sera. Budownictwo góralskie. Wnętrze chaty, kapliczka przydrożna, zabytkowy dworek Moniaków w Zubrzycy Górnej — znajdujący się pod opieką PTTK oraz schronisko turystyczne.

36. **NAD MORZEM** — niemy, czarno-biały, 1 akt, czas wyśw. 15 minut. Widok morza i roślinności nadbrzeżnej. Wydmny Leby. Utrwalanie wydm przez sadzenie roślin np. piaskownicy, wydmuchrzyca, żarnowca, wrzośnieca. Niszczenie roślinności wydmowej przez lekkomyślnych czasowiczów. Plaża w Jastarni. Sztorm.

37. **NIECKA NIDY** — niemy, czarno-biały, 1 akt, czas wyśw. 18 minut. Położenie Niecki Nidziańskiej między Górami Świątokrzyskimi a Wyżyną Krakowsko-Częstochowską. Różnica w krajobrazie części północnej i południowej. Zajęcie ludności. Uzdrowisko Busko znane z leczniczych wód.

38. **NIZINA SZCZECIŃSKA** — niemy, czarno-biały, 1 akt, czas wyśw. 17 min. Mapa Niziny Szczecińskiej z znaczeniem ważniejszych wód i miejscowości. Krajobraz okolic Szczecina i ujścia Odry. Szczecin: zamek książąt Pomorskich, nowe budownictwo, port, stocznia. Fragment Puszczy Bukowej. Nizina Pyrzycka o charakterze rolniczo-hodowlanym. Starzard — mury obronne i brama. Kamień Pomorski — zabytkowe budownictwo.

39. **OD ŹRÓDEŁ WISŁY DO KRAKOWA** — niemy, czarno-biały, 2 akty, czas wyśw. 26 min. Czarna i Biała Wisłoka. Pierwsze dopływy. Czarna Przemsa. Żegluga na Wiśle. Stary gród obronny w Tyńcu. Zwiedzamy Kraków oglądając jego najwspanialsze zabytki jak Wawel, Sukiennice, kościół Mariacki, bramę Floriańską. Z daleka panorama Nowej Huty.

40. **ODRĄ DO WROCŁAWIA** — niemy, czarno-biały, 1 akt, czas wyśw. 18 minut. Film przedstawia Odrę, jej bieg na przestrzeni od granicy z Czecho-

Z kamerą po kraju

słowacją aż do Wrocławia. Nad Odrą — Racibórz, port Koźle, życie mieszkańców barek. Ujście kanału Gliwickiego, funkcję jaką spełnia kanał, przejazd barek. Opole z cennymi zabytkami, Brzeg, wreszcie Wrocław — stary piastowski gród.

41. **ODRĄ PRZEZ ZIEMIĘ OPOLSKĄ** — niemy, czarno-biały, 2 akty, czas wyśw. 26 min. Film pokazuje położenie geograficzne Ziemi Opolskiej, jej krajobrazy i charakter gospodarczy ze szczególnym uwzględnieniem ważniejszych obiektów przemysłowych. Np. kombinat chemiczny w Kędzierzynie, fabryka obuwia w Otmęcie, cementownia w Opolu. Oglądamy również zabytki historyczne, ślady dawnej słowiańskiej.

42. **ODRĄ OD WROCŁAWIA DO SZCZECINA** — niemy, czarno-biały, czas wyśw. 18 minut.

Film zapoznaje nas z zabytkami i szybkim rozwojem Wrocławia, następnie pokazuje Głogów, Krosno, ujście Nysy Łużyckiej, ujście Warty, Szczecin i port szczeciński.

43. **POJEZIERZE POMORSKIE** — niemy, czarno-biały, 1 akt, czas wyśw. 17 minut. Film pokazuje najsłynniejsze cechy Pojezierza Pomorskiego: polodowcowy krajobraz ze wzgórzami morenowymi, bogactwem jezior i lasów. Jeziora: Prusino, Drawskie, Ostrzyckie, Wdzydze. Miasta: Połczyn Zdrój, Szczecinek, Gródek, Kartuzy, oraz człowiek, jego praca i codzienne zajęcia.

44. **POLSKA LEŻY NAD WISŁĄ** — dźwiękowy, czarno-biały, 1 akt, czas wyśw. 10 min. Film pokazuje szybki rozwój gospodarczy obszarów położonych nad Wisłą. Zapora w Porąbce, zbiornik w Goczalkowicach. Kombinaty chemiczny w Oświęcimiu, huta aluminium w Skawinie i tak przez Warszawę, Płock aż po Elbląg i stocznia w Gdyni.

45. **SUDETY OD GÓR WAŁBRZYSKICH PO IZERSKIE** — niemy, czarno-biały, 1 akt, czas wyśw. 15 minut.

Ogólny widok na przemysłowy Wałbrzych na tle Gór Izerskich. Panorama Kotliny Jeleniogórskiej. Karkonosze — charakterystyczne krajobrazy i roślinność. Karpacz — kościółek Wang.

46. **SUDETY OD GÓR ZŁOTYCH PO SOWIE** — niemy, 1 akt, czas wyśw. 16 minut.

Panorama Gór Złotych, uzdrowisko Łądek, Jaskinia Rodochowska. Wodospady w grupie Śnieżnika. Piękna architektura Bystrzycy Kłodzkiej i Kłodzka. Sudety Środkowe z rezerwatami roślin i uzdrowiskami w Dusznikach i Kudowie. Oryginalne kształty i formy skalne w Górach Stołowych. Góry Bardzkie, Ruiny zamku w Zagórzcu.

47. **W TATRACH** — niemy, czarno-biały, 4 akty, czas wyśw. 56 minut. Film ukazuje rzeźbę Tatr wapiennych i granitowych, wody i roślinność gór. W części drugiej przedstawia górali, ich strój i zajęcia charakterystyczne dla środowiska górskiego oraz typowe budownictwo. Pokazuje także szkoły rzeźby i koronek oraz muzea w Zakopanem i Poroninie.

48. **WISŁĄ OD KRAKOWA DO WARSZAWY** — niemy, czarno-biały, 2 akty, czas wyśw. 20 min. Film pokazuje dopływy Wisły, ukształtowanie terenu, miasta i zabytkowe budowle. Widzimy ujście Dunajca, Sanu, Wieprza, Pilicy. Z miast oglądamy Sandomierz, Kazimierz, Puławy a w końcu Warszawę.

49. **WISŁĄ OD WARSZAWY DO GDAŃSKA** — niemy, czarno-biały, 2 akty, czas wyśw. 30 min. Podróż rozpoczynamy z przystanku statków w Warszawie. Mijamy stoki Cytadeli i osiedle przemysłowe na Żeraniu. Oglądamy następnie: Wyszogród, Płock, Włocławek, Toruń. Przejeżdżamy przez kanał Bydgoski, mijamy Bydgoszcz, Grudziądz i dopływamy do Gdańska.

50. **WYŻYNA KRAKOWSKO-CZĘSTOCHOWSKA** — niemy, czarno-biały, 1 akt. Film zapoznaje z Krajobrazem Wyżyny i przemysłowym wykorzystaniem jej pokładów geologicznych. Poznajemy m.in. ruiny zamku w Tenczyńcu, przełom Wisły pod Krakowem, zamki w Ogrodzieńcu, Oicowie i Mirowie, skały o fantastycznych kształtach. Kopalnię rudy w Krzeczniech i Hutę im. B. Biełrta w Częstochowie.

51. **Z ŻYCIA GÓRALI** — niemy, czarno-biały, 2 akty, czas wyśw. 22 minuty. Film ukazuje na tle krajobrazu życie górali podhalańskich, ich zajęcia, odrębność regionalną w budownictwie, odzież, tańcu.

NOWE OBIEKTY KIELECCZYŃNY

1. Zarząd Oddziału PTTK w Pińczowie uruchomił nową stację turystyczną na 60 miejsc noclegowych. Stacja posiada wodę bieżącą, ciepłą, centralne ogrzewanie, światło elektryczne, sale zbiorowe 5, 8 i 12-osobowe.

Dojazd z Kielc autobusem, 50 km.

Adres: Pińczów, ul. Klasztorna 15, tel. 218.

2. Zarząd Oddziału PTTK w Opocznie uruchomił Dom Wycieczkowy na 60 miejsc noclegowych. Pokoje 2-3-osobowe i sale zbiorowe, światło elektryczne, piec, woda (nie bieżąca) w pokojach.

Adres: Opoczno, pl. Kilińskiego 4, tel. 537.

3. Zarząd Oddziału PTTK w Przedborzu, pow. Końskie, zorganizował obozowisko campingowe na 40 miejsc noclegowych. Pięknie położone obozowisko w parku miejskim nad rzeką Pilicą i wyposażona w sprzęt kajakowy stacja wodna, stanowią atrakcyjne miejsce dla wycieczki letniej. Wyżywienie w miejscowej restauracji G.S. (Wydzielona sala dla turystów), lub prywatnie.

Dojazd autobusem na linii: Włoszczowa — Łódź i Włoszczowa — Końskie.

MOŻNA KUPIĆ ROCZNIKI „WIERCHÓW”

W magazynie ZG PTTK znajdują się roczniki „Wierchów” z lat ubiegłych. Można je zakupić osobiście, bądź za zaliczeniem pocztowym w cenie 40 i 50 zł (zależnie które lata).

• • •

Zarząd Główny PTTK informuje, że posiada w zapasie Informatory Turystyczne z 1959 r. z wkładką z r. 1960-1961.

Informatory te otrzymać mogą bezpłatnie wszystkie obiekty PTTK, po uprzednim zgłoszeniu zamówienia do Magazynu ZG PTTK, Warszawa, ul. Senatorska 11.

Zgłoszenia przyjmowane będą tylko do końca maja br.

Wycieczki zagraniczne dla członków PTTK i Związków Zawodowych

Wiceprzewodniczący CRZZ i prezes ZG PTTK tow. Piotr Gajewski wystosował do przewodniczących Zarządów Głównych Związków Zawodowych i przewodniczących Wojewódzkich Komisji Związków Zawodowych pismo o współpracy z Biurem Turystyki Zagranicznej PTTK.

A oto treść tego pisma:

W lutym 1962 r. został podpisany list otwarty CRZZ i Zarządu Głównego PTTK o zacieśnieniu współpracy w zakresie dalszego upowszechniania turystyki wśród pracujących i ich rodzin. Współpraca ta rozwija się pomyślnie, a zwłaszcza między zakładowymi i terenowymi ogniwami związków zawodowych i PTTK.

O pomyślnym wyniku tej współpracy świadczy między innymi cyfra ponad 2 600 zakładowych kół PTTK na ogólną ilość około 3 300 kół PTTK w kraju.

Jedną z poważnych form działalności PTTK jest również rozwój turystyki zagranicznej dla członków PTTK i członków związków zawodowych.

Organizatorem wycieczek zagranicznych, krajoznawczych, turystycznych i fachowych jest Biuro Turystyki Zagranicznej PTTK.

W 1962 r. na 13 tysięcy wyjeżdżających za pośrednictwem Biura Turystyki Zagranicznej PTTK — 92% stanowili członkowie związków zawodowych zgłoszeni przez rady zakładowe lub zakłady pracy.

W 1963 r. członkowie związków zawodowych stanowili 98% na cyfrę 14 tysięcy turystów wyjeżdżających za granicę za pośrednictwem Biura Turystyki Zagranicznej PTTK.

Biuro Turystyki Zagranicznej PTTK wystąpiło do CRZZ z wnioskami zmierzającymi do dalszego zbliżenia działalności Biura do ruchu zawodowego, polecając swe usługi w zakresie organizowania grupowych wycieczek krajoznawczych, fachowych i wypoczynkowych wg potrzeb branżowych związków zawodowych dla zasługujących na to wyróżnienie pracowników zakładów pracy.

W związku z powyższym CRZZ uważa za celowe i wskazane nawiązanie kontaktu przez poszczególne instance związkowe z Biurem Turystyki Zagranicznej PTTK w celu korzystania z usług Biura w zakresie organizowania zagranicznych wyjazdów turystycznych, jak również w zakresie przyjmowania związkowych wycieczek zagranicznych.

Wskazaniem byłoby zawieranie umów z Biurem Turystyki Zagranicznej PTTK określających warunki jakim mają odpowiadać organizowane wycieczki dla grup pracowniczych.

Zasadniczy wpływ na potaniecie kosztów wycieczek miałyby udostępnienie bazy noclegowej i żywniowej związków zawodowych dla grup przyjeżdżających na zaproszenie central związkowych.

Zarządy Główne i WKZZ-ty mogą przy okazji powiadomić organizacje związkowe za granicą, z którymi współpracują, o możliwościach przyjazdu turystycznego do Polski za pośrednictwem Biura Turystyki Zagranicznej PTTK.

Program pobytu tych grup winien być uzgodniony i realizowany przy współudziale Zarządów Głównych i Biura Turystyki Zagranicznej PTTK.

Jesteśmy przekonani, że rozwinięcie ścisłej współpracy Zarządów Głównych i WKZZ-tów z Biurem Turystyki Zagranicznej PTTK powinno przyczynić się do rozszerzenia i polepszenia organizacji i form zagranicznej turystyki socjalnej wyjazdowej i przyjazdowej oraz do rozszerzenia kontaktów z organizacjami związkowymi za granicą, szczególnie z tymi, z którymi nie mamy dotąd stosunków oficjalnych.

Współpraca z Biurem Turystyki Zagranicznej PTTK winna nie tylko odciążyć zarządy główne od prac organizacyjnych związanych z przyjmowaniem i wysyłaniem za granicę grup turystycznych, ale przede wszystkim winna być pomocą w rozwijaniu tej działalności, a szczególnie w rozszerzeniu wymiany doświadczeń, osiągnięć techniki, kultury, wzajemnego poznania się itp.

KONKURS na artykuły pamiątkarskie

Wydział Kultury Prezydium WRN, Spółdzielcze Zrzeszenie Chałupników i Wytwórców Ludowych, Wojewódzki Komitet Kultury Fizycznej i Turystyki oraz Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze w Białymstoku organizują konkurs na pamiątkarstwo i upominkarstwo regionalne.

Celem konkursu jest:

a) zwiększenie i urozmaicenie masy towarowej w zakresie artykułów pamiątkarskich i upominkarskich,

b) zainteresowanie twórczością pamiątkarską, twórców ludowych, artystów plastyków, plastyków amatorów, rzemieślników i majsterkowiczów,

c) aktywizacja wsi, osad i małych miast przez zainteresowanie ludności chałupniczą formą zatrudnienia.

Konkurs obejmuje następujące grupy artykułów pamiątkarskich i upominkarskich:

I. Tradycyjne wytwory sztuki ludowej.

II. Adaptacje sztuki ludowej w pamiątkarstwie i upominkarstwie.

III. Inspiracje z zakresu sztuki ludowej, zabytków, wydarzeń historycznych i XX-lecia Polski Ludowej oraz tradycji miast, osad, wsi i wczasowisk w celu uzyskania wzorów nadających się do powielania z tych surowców w masowej produkcji.

Pamiątki powinny spełniać następujące warunki: muszą być tanie i nadawać się do masowej produkcji, powinny być wykonane z surowców łatwo dostępnych lub odpadkowych, oraz reprezentować region.

Upominki muszą odpowiadać takim samym warunkom, mogą jednak być nieco droższe. Jedne i drugie muszą zaspokajać potrzeby turystów przybywających na teren województwa białostockiego. Należy pamiętać, że pamiątki są doskonałą formą popularyzacji Ziemi Białostockiej.

Nadesłane na konkurs prace muszą być wykonane w modelu, nie w projekcie. Muszą to być prace oryginalne, dotychczas nie ujawnione i nie produkowane. Prace muszą być zaopatrzone w kartkę z nazwiskiem i dokładnym adresem wykonawcy wraz z informacją, czy autor chce sam produkować pamiątki wg nadesłanego wzoru.

Prace należy nadsyłać do dnia 30 kwietnia 1964 r. pod adresem: Spółdzielcze Zrzeszenie Chałupników i Wytwórców Ludowych — Białystok, ul. Kijowska 10.

Konkurs zostanie rozstrzygnięty przez sąd konkursowy, w skład którego wchodzi przedstawiciele: Zespołu d.s. Plastyki Min. Kultury i Sztuki, Wydziału Kultury Prezydium WRN w Białymstoku, Działu Etnograficznego Muzeum, Wydziału Artystycznego i Wyt. Ludowej „Cepelia”, Komisji Ocen Artystycznych przy RBP Warszawa, WKKFIT i PTTK, Spółdzielczego Zrzeszenia i Wytw. Ludowych ZPAP w Białymstoku i Sekretarz Konkursu.

Nagrody będą przyznawane w trzech grupach, dla każdej grupy pamiątek i upominków osobno.

Grupa I

jedna pierwsza	— 3 000.— zł
dwie drugie po	— 2 000.— zł
trzy trzecie po	— 1 000.— zł
pięć wyróżnień po	— 500.— zł

Grupa II i III

jedna pierwsza	— 4 000.— zł
dwie drugie po	— 3 000.— zł
trzy trzecie po	— 2 000.— zł
pięć wyróżnień po	— 500.— zł

Biuletyn Informacyjny ZG PTTK — redaguje Kolegium
Wydawca: Dział Propagandy i Wydawnictw
Zarządu Gł. PTTK
Adres redakcji: Warszawa, ul. Senatorska 11 tel: 62453
Wydaje: Agencja Wydawnicza „Ruch”
Nakład: 5000 egz.
Zakł. Graf. „Ruch” W-wa, zam. 458-64 Z-30